

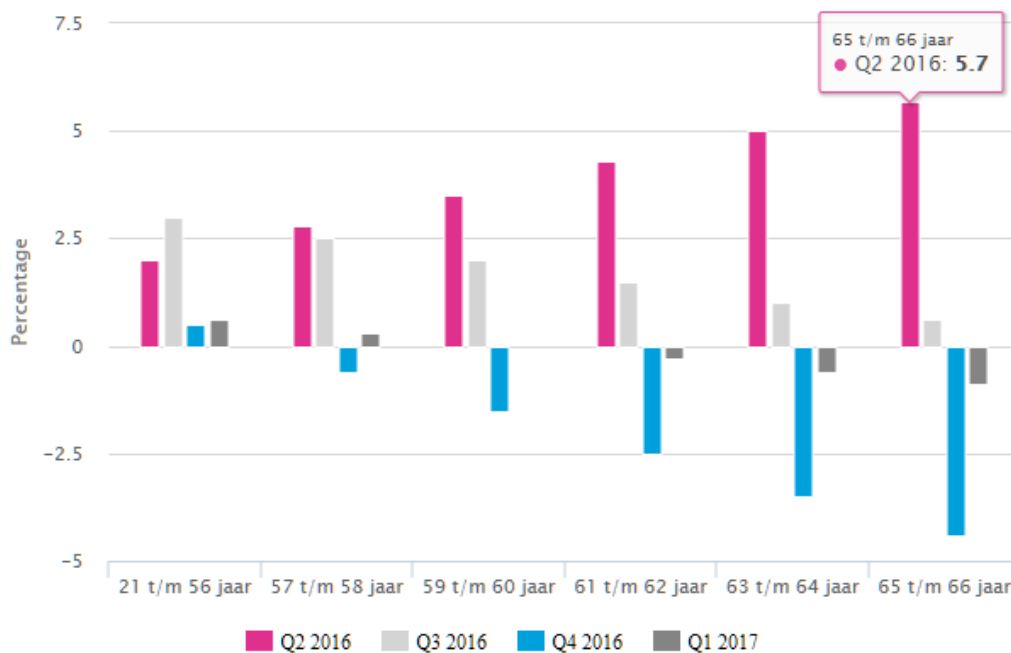
BELEGGINGEN EN UW PENSIOEN

Elke maand wordt door StiPP geld voor u op uw beleggingsrekening gestort. StiPP belegt dit geld voor u. Elke maand maken we de balans op. Is er een positief rendement? Dan wordt er geld bijgeschreven op uw pensioenbeleggingsrekening. Is er een negatief rendement? Dan wordt er geld afgeschreven van uw pensioenbeleggingsrekening. Zo bouwt u een pensioenkapitaal op. Als u met pensioen gaat kunt u met dit pensioenkapitaal een maandelijkse pensioenuitkering aankopen. In dit kwartaalbericht informeren we u over de beleggingen in het afgelopen kwartaal.

RENDEMENT IN HET AFGELOPEN KWARTAAL

Beleggingsrendement in het afgelopen kwartaal

In de onderstaande staafdiagram ziet u hoe de waarde van het belegde geld zich het afgelopen kwartaal heeft ontwikkeld. Omdat StiPP voor elke leeftijdsgroep anders belegt tonen we verschillende leeftijdsgroepen. U kunt zelf kiezen welke kwartaal u wel en niet toont.

Toelichting

De jongste leeftijdsgroepen hebben een licht positief rendement behaald. Dit positieve rendement is te danken aan een stijging van de waarde van de aandelen. Met name aandelen uit opkomende landen lieten een grote stijging zijn. Het rendement op de zakelijke waarden (waar de aandelen onderdeel van zijn) was dan ook 6,2%. Maar door de stijging van de rente zijn de vastrentende waarden juist in waarde gedaald. Omdat voor de jongere leeftijdsgroepen meer in aandelen wordt belegd en de oudere leeftijdsgroepen juist meer in vastrentende waarden beleggen, is dit effect ook terug te zien in de behaalde rendementen.

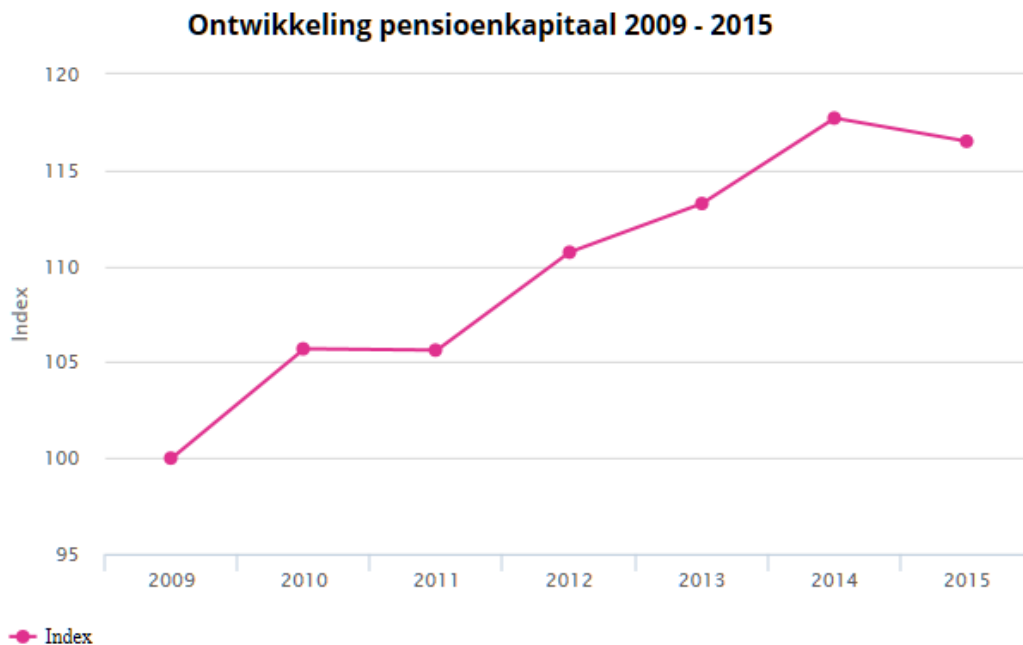
In het vierde kwartaal van 2016 behaalde alleen de jongste leeftijdsgroep een licht positief rendement. Dat komt doordat in het vierde kwartaal de aandelenkoersen zijn gestegen. Stipp belegt met name voor de jongere leeftijdsgroep in aandelen. De oudere leeftijdsgroepen hebben een negatief rendement behaald. Dit komt doordat de rente is gestegen. Als de rente stijgt, heeft dat een negatieve invloed op de waarde van de obligaties. Een obligatie is een lening aan een bedrijf of staat. Met het bedrijf spreekt u af welke rente u wilt krijgen voor de lening. Deze afspraak staat vast. Als vervolgens de rente stijgt, krijgt u nog steeds de (lage) rente die u heeft afgesproken. Hierdoor worden obligaties een minder aantrekkelijk product: de vraag naar obligaties neemt af en - zoals het werkt met vraag en aanbod - wordt de obligatie minder waard. In kwartaal 1 en 2 was juist sprake van een dalende rente. Dat had een positief gevolg voor de rendementen van de oudere leeftijdsgroepen.

Het derde kwartaal 2016 was een positief kwartaal voor de zakelijke waarden. De aandelenkoersen zijn hersteld van de Brexit-uitslag. Voor de jongere leeftijdsgroepen wordt voor het merendeel belegd in zakelijke waarden. Dat is ook terug te zien in het behaalde rendement. Over het gehele jaar gezien hebben alle leeftijdsgroepen een positief rendement behaald. Het rendement van de oudere leeftijdsgroepen is hierbij het hoogst.

Het voorzichtigte herstel van de aandelenkoersen in maart 2016 zette door in het 2e kwartaal van 2016. Echter, de Brexit-uitslag op 24 juni zorgde voor een omslag. Toch eindigden de aandelen per saldo vrijwel onveranderd tot zelfs positief. In dezelfde periode daalde ook de rente sterk. Als de rente daalt, is dit positief voor de waarde van de obligaties. Een obligatie is een lening aan een bedrijf of staat. Met het bedrijf spreekt u af welke rente u wilt krijgen voor de lening. Deze afspraak staat vast. Als vervolgens de rente daalt, krijgt u nog steeds de rente die u heeft afgesproken. Hierdoor worden obligaties een aantrekkelijk product: de vraag naar obligaties stijgt en - zoals het werkt met vraag en aanbod – wordt de obligatie meer waard. Obligaties zijn minder risicovol. Voor de oudere leeftijdsgroepen beleggen we daarom meer in obligaties dan voor jongeren. Want voor de oudere leeftijdsgroepen nemen we minder risico, dan voor de jongere leeftijdsgroepen.

Beleggingsrendement afgelopen jaren

In de onderstaande grafiek ziet u de ontwikkeling van het pensioenkapitaal door de jaren heen. De afgelopen vijf jaren is er – met uitzondering in 2011 en 2015 – elk jaar een positief rendement behaald. Dit ziet u ook aan de stijgende lijn.

Het jaarlijks rendement 2016 wordt in juli 2017 bekend.

Beleidsdekkingsgraad eind maart 2017

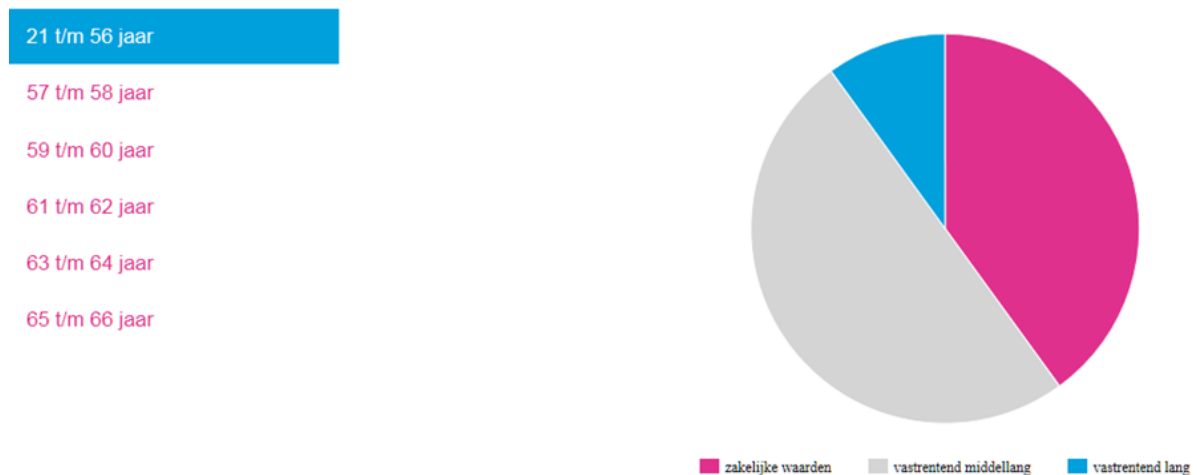
De beleidsdekkingsgraad is de financiële graadmeter van een pensioenfonds. Als de dekkingsgraad 100% is, hebben we voor elke euro die we nu of in de toekomst aan pensioen moeten betalen (de verplichtingen), ook precies één euro in kas. De beleidsdekkingsgraad van StiPP was eind maart 2017 110,0 %. De dekkingsgraad is licht gedaald. Eind december 2016 was de beleidsdekkingsgraad namelijk 110,1%.

HOE WORDT HET GELD BELEGD?

De één gaat over vijf jaar met pensioen, terwijl de ander misschien nog dertig jaar blijft werken. StiPP houdt daarom bij het beleggen rekening met uw leeftijd.

Als u nog jong bent (en dus nog lang niet met pensioen gaat) wordt uw pensioengeld met meer risico belegd. U heeft dan meer kans op een hoger rendement. Maar ook de kans op een negatief rendement is groter. Als u jong bent heeft u nog voldoende tijd om eventuele tegenvallers goed te maken. Hoe ouder u bent, hoe minder risico er wordt genomen met uw pensioengeld. Zo krijgt u meer zekerheid over de hoogte van uw pensioen, maar de kans op een hoger rendement is ook lager.

We werken met zes leeftijdsgroepen. Per leeftijdsgroep bepalen we hoe we het vermogen beleggen. De ene beleggingscategorie is namelijk risicovoller dan een andere beleggingscategorie. Zakelijke waarden (zoals onroerend goed en aandelen) zijn bijvoorbeeld risicovoller dan vastrentende waarden (zoals staatobligaties en liquiditeiten). Bij vastrentende waarden is er ook een verschil in looptijd: hoe langer de looptijd hoe minder risicovol de belegging is. Bekijk hieronder de verdeling over de beleggingsmix per leeftijdsgroep.

Zakelijke waarden = 40%
Vastrentend middellang = 50%
Vastrentend lang = 10%

ANTWOORD OP: HOEVEEL RISICO LOOP IK NOG VLAK VOOR MIJN PENSIOEN?

Als u met pensioen gaat, gebruikt u het pensioenkapitaal om een levenslange pensioenuitkering aan te kopen. U leeft na uw pensioneren naar verwachting nog zo'n 20 jaar! Het door u opgebouwde pensioenkapitaal moet dus worden gebruikt om een groot aantal maandelijkse pensioenuitkeringen te kunnen uitkeren.

Hoe hoger het pensioenkapitaal dat u heeft opgebouwd, hoe hoger de maandelijkse pensioenuitkering. Als u langer pensioen opbouwt en als het pensioenfonds goede rendementen behaalt, stijgt de hoogte van uw pensioenkapitaal. Daarmee stijgt dus ook uw maandelijkse pensioenuitkering.

Maar er speelt nog een belangrijke factor mee. Dit is de zogeheten 'inkoopfactor'. De actuele rentestand bepaalt voor een groot deel de inkoopfactor. Net als de hoogte van uw pensioenkapitaal, bepaalt de inkoopfactor (de rente dus) hoe hoog uw maandelijkse pensioenuitkering is.

Als de rente stijgt, krijgt u voor hetzelfde kapitaal een hogere uitkering. Andersom geldt ook: als de rente daalt, krijgt u juist een lagere uitkering. Dat heeft er mee te maken dat de tijd tussen uw eerste en laatste pensioenuitkering erg lang is.

De rentestand is dus heel belangrijk voor de hoogte van uw pensioenuitkering. Als de rente vlak voordat u met pensioen gaat sterk daalt, krijgt u een lagere uitkering. We noemen dit het 'inkooprisico'. We proberen het inkooprisico zo veel mogelijk te beperken. Dat doen we door uw pensioengeld op zo'n manier te beleggen dat de gevolgen van een schommelende rente zo veel mogelijk teniet worden gedaan. Oftewel: als de rente daalt, stijgen de inkoopfactoren en krijgt u een lagere uitkering. Maar het pensioengeld is zo belegd dat door de dalende rente ook meer rendement wordt behaald in de vastrentende waarden, waardoor uw pensioenkapitaal toeneemt. Uw pensioenkapitaal wordt dan iets hoger, maar aan de andere kant zijn de inkoopfactoren op dat moment iets minder gunstig. De gevolgen van de schommeling in rente voor de inkoopfactoren en de hoogte van uw pensioenkapitaal worden zo dus zoveel mogelijk tegen elkaar 'weggestreept'. Zo verkleinen we het inkooprisico zo veel mogelijk.